

Consultatie Wet werkelijk rendement box 3

Reactie van een particulier met spaargeld, aandelen en een eigen huis maar onvoldoende pensioen

Algemeen:

Doordat het oude belastingsysteem eind 2021 onrechtmatig werd verklaard door de Hoge Raad, wil het kabinet nu een stelsel optuigen waarin belasting wordt betaald over daadwerkelijk rendement uit vermogen. Dat zou inderdaad rechtvaardig zijn, maar, dat is NIET wat gaat gebeuren als de voorliggende Wet werkelijk rendement box 3 zou worden ingevoerd. Ik heb meerdere bezwaren tegen deze wet en voorzie een groot aantal problemen in geval van invoering.

Enkele bezwaren die ik hieronder nader toelicht: fictief rendement is geen daadwerkelijk rendement en het is strijdig met het doel van de wet om dit toch te willen belasten; uitgaan van een forfaitair (= fictief) inkomen uit eigen woning is eveneens onrechtvaardig; de wet is te politiek gedreven en te complex en gaat onuitvoerbaar worden; belasting over vermogensaanwas gaat er ten onrechte vanuit dat de in waarde gestegen vermogensonderdelen courant zijn (het betreft vaak beleggingen voor de lange termijn); extra vermogenswinstbelasting bij verkoop eigen woning is onhaalbaar voor huidige woningeigenaren; de berekening van vermogensaanwas is ingewikkeld en geeft de burger grote ergernis door administratieve rompslomp met zelfs een wettelijke administratieplicht voor box 3; belastingdruk is buitenproportioneel doordat geen rekening wordt gehouden met inflatie; aangifte doen wordt nog tijdrovender en voor een grotere groep mensen te moeilijk om zelf te doen; de wet is slecht voor de belastingmoraal.

1. In tegenstelling tot de naam van deze Wet en het doel (belastingheffing meer in lijn brengen met het werkelijke rendement dat mensen behalen op hun vermogen) wordt met de voorgestelde wet nog steeds FICTIEF rendement belast. Bedoeling is namelijk om niet alleen het 'directe rendement' (werkelijke opbrengsten uit vermogen door rente, dividend, verhuur met aftrek van kosten) te belasten, maar daarenboven ook de waardemutatie in het belastingjaar van onder meer beleggingen. Ik ben zeer tegen het belasten van een niet-genoten rendement. Dat gaat in tegen het rechtvaardigheidsbeginsel.

De staatssecretaris verhuult het feit dat hij fictief rendement wil belasten door te spreken over 'indirect' rendement. Dit is onzin, want er is helemaal geen sprake van rendement, ook geen indirect rendement, zolang er nog geen rendement gerealiseerd is. Rendement is namelijk de winst die men behaalt met een investering of belegging en er is alleen sprake van winst als de verkoopopbrengst hoger is dan alle ervoor gedane uitgaven. Tot het moment van verkoop blijft het papieren winst of verlies, ofwel ONGEREALISEERDE winst of verlies. Aandelen zijn vaak bedoeld voor de langere termijn, waardoor het onzeker is of de papieren koerswinst aan het eind van een belastingjaar wel ooit gerealiseerd zal kunnen worden (denk bijv. aan Philips). Het druist in tegen het doel van de wet als er belasting geheven gaat worden over niet-werkelijk rendement op vermogen.

Dat is ook het grote bezwaar tegen de huidige belastingwet, die gebruik maakt van forfaitaire rendement percentages (d.w.z. door de overheid bedachte vastgestelde percentages rendement in plaats van werkelijk rendement).

In het voorstel van de minister wordt een oneigenlijk argument gebruikt om fictief rendement (genoemd vermogensaanwas) te belasten, namelijk dat het eerder geld voor de schatkist oplevert.

2. Ook de voorgestelde jaarlijks forfaitaire heffing over een woning in eigen gebruik is **ONRECHTVAARDIG**, omdat dit er ten onrechte van uitgaat dat men jaarlijks geld verdient aan het bezit van een eigen woonhuis en meer verdient naarmate de waarde ervan stijgt. In tegenstelling, om waardeverlies van een woning te voorkomen, zal men onderhoud moeten plegen. Het bezit van een eigen huis geeft geen inkomsten maar brengt jaarlijks onkosten met

zich mee. Bovendien kan het geld dat vastzit 'in de stenen' geen rente of dividend opbrengen (zogenoemde opportunity cost).

3. Een ander bezwaar tegen de voorgestelde wet is dat **VERSCHILLENDE BELASTINGREGELS** gelden:
  - voor banktegoeden geldt het *directe rendement* (rente);
  - ook directe rendementen als dividend en huur worden belast in het jaar van ontvangst;
  - voor onroerende zaken gaat een *vermogenswinstbelasting* gelden. Dit betekent dat in het jaar dat de vermogensmutatie wordt gerealiseerd (bijvoorbeeld door verkoop van het onroerend goed) inkomstenbelasting wordt geheven.
  - voor onroerende zaken voor eigen gebruik geldt geen vermogenswinstbelasting bij verkoop, maar wordt jaarlijks een *forfaitair inkomen* berekend op basis van de WOZ-waarde. De waardeontwikkelingen worden dus op basis van een forfait (een *fictief* percentage) vastgesteld.
  - voor alle overige bezittingen en schulden geldt de *vermogensaanwasbelasting*. Jaarlijks kijkt men wat de waarde van het vermogensbestanddeel is op 1 januari en op 31 december. Het verschil is belast, ook al is de waardemutatie nog niet gerealiseerd.Meten met verschillende maten zal aanleiding geven tot bezwaarprocedures.
4. Vermogenswinst bij verkoop eigen woning is een **EXTRA** belasting, bovenop de reeds betaalde overdrachtsbelasting bij aankoop. Dit betekent dat belasting wordt geheven op het verschil tussen de verkoopprijs en de aankoopprijs van het vastgoed. Hoe wordt de aankoopprijs (in f of €) herberekend naar huidige waarde? Hoe zit het met alle gedane investeringen in de woning sinds aankoop? Wat zijn werkelijke kosten die aftrekbaar zijn? Betekent dit dat alle over vele jaren gemaakte kosten (onderhoud, verduurzaming, verkoopkosten etc.) met bewijsstukken onderbouwd moeten kunnen worden? Huiseigenaren worden overvallen met deze nieuwe regels en zullen die niet hebben bewaard. Een dergelijke nieuwe winstbelasting zou pas mogen ingaan bij verkoop van een na 2027 (na invoering nieuwe wet) aangekochte woning.
5. De wet houdt **GEEN REKENING MET INFLATIE**. Het gaat voor het directe rendement op banktegoeden uit van de nominale rente. De invloed van inflatie op het reëel werkelijke rendement is echter zeer groot, zoals andere reacties rekenkundig hebben aangetoond. P. Brunklaus: "Dit zorgt voor een buitenproportionele belastingdruk, die afbreuk doet aan het rechtvaardigheidsbeginsel. Er wordt belasting geheven over een schijnaanwas, een niet-genoten rendement."
6. Vermogensbelasting op de waarde van belegd vermogen is bovendien **WILLEKEURIG**, want de waardeberekening baseert zich op de toevallige waarde op 1 januari en 31 december. De waarde van het belegd vermogen zal waarschijnlijk heel anders zijn op een andere willekeurige dag in het belastingjaar. Daarmee is de vermogensbelasting gekoppeld aan de niet door de burger te beïnvloeden beweging van de financiële - of huizenmarkt. Maar aandelenkoersen zijn heel volatiel. Dagkoersen hebben pas effect op het vermogen op moment van een transactie (aankoop/verkoop). Tussentijdse koersstijgingen (zoals per 31 december) van in portefeuille aangehouden aandelen zijn irrelevant.
7. Het plan om winst geheel te belasten maar voor verlies een drempel in te stellen is onverdedigbaar.
Een voorbeeld: de koersontwikkeling van Shell over 2020, 2021 en 2022 met op basis van de koersen op 1 januari achtereenvolgens een verlies van ca. 55%, winst van 32% en winst van 37%, terwijl de koers eind 2022 nog altijd 2% lager lag dan die op 1 januari 2020.
Gaaf de wet leiden tot het, opgeteld over die 3 jaren, betalen van **belasting over VERLIES?**
8. De voorgestelde wet is in de uitvoering onnodig **COMPLEX**.
Voor de berekening van vermogensaanwas wordt de waarde per 31 december vergeleken met de waarde per 1 januari. Er geldt een correctie voor stortingen en onttrekkingen (tegen Waarde Economisch Verkeer) die niet te maken hebben met het box 3-vermogen. Dat zal allemaal uitgezocht en bijgehouden moeten worden.
Een stelsel met vermogensaanwasbelasting geeft enorme **ADMINISTRATIEVE ROMPSLOMP!!**

De overheid wil zelfs de burger opzadelen met een wettelijke administratieplicht voor box 3!
Dit is te gek voor woorden! De kleine belegger moet niet verplicht worden een boekhouding van alle inkomsten en uitgaven bij te houden. Dat is domweg niet haalbaar.

Het zal niet alleen veel kostbare tijd in beslag nemen maar ook tot extra kosten leiden om aangifte te kunnen doen (accountant en fiscalist nodig). Alle relevante documenten over inkomen uit vermogen moeten worden bijgehouden en bewaard. Dus weer alle bankafschriften op papier (niet duurzaam!)

Voor een vermogensaanwasstelsel moeten onder meer aftrekbare kosten worden bijgehouden. Dus alle aankoopkosten, transactiekosten, valutakosten, bank- en beheerkosten die gemoeid zijn met de aanwas van het vermogen, vanaf het moment van belegging (van vaak vele jaren terug gezien het lange termijn karakter van belegd vermogen).

Het kabinet denkt na over de vraag of wel alle kosten aftrekbaar gaan zijn. Zo niet, dan zal dat de berekening van werkelijk rendement geweld aandoen.

Onduidelijk is mij nog wat de bedoeling is met de aanwas op de bankrekeningen.

Het wetsvoorstel wil (of wilde?) dat gaan bepalen op basis van de stijging van iemands banktegoeden. Die stijging zou het totaal zijn van rente op sparen plus salaris minus persoonlijke uitgaven. Dat is veel te simplistisch. Hoe zit het bijvoorbeeld met retourbetalingen tussen personen en van instanties? Moeten alle bijschrijvingen op de bankrekening van rente, dividenden en huur separaat worden afgetrokken voor de berekening van de vermogensaanwas, om te voorkomen dat hierover 2x belasting betaald wordt? Tal van praktische vragen.

9. Bovendien maak ik mij grote zorgen over mijn **PRIVACY**, als banktransacties gedeeld zouden moeten worden met de Belastingdienst om aan te tonen wat wel en niet aftrekbare kosten zijn, wat wel en niet meegenomen moet worden in de berekening van de aanwas van de bankrekeningen.
10. Tot slot vind ik het **KWALIIJK** dat er zo weinig tijd gegeven is om te reageren op deze consultatie en dat er te weinig ruchtbaarheid aan is gegeven. Ik vernam het pas recentelijk.

Mijn ADVIES:

Waar ik het wél mee eens ben, is het zo spoedig mogelijk afschaffen van de huidige forfaitaire rendementsheffing over bezittingen en schulden in box 3 en het gaan belasten van het 'directe rendement'. Dus belasten van de opbrengsten van rente, dividend en huur.

Uitgangspunt van een nieuw belastingstelsel moet zijn dat het een rechtvaardigere manier van belastingheffing is dan nu en dat het eenvoudig is, zowel voor degenen die aangifte moeten doen als voor de Belastingdienst. De meeste gegevens moeten vooraf ingevuld zijn in de online belastingaangifte en gemakkelijk te controleren door de burger.

De nieuwe belastingwet kan eenvoudig en rechtvaardig worden door belasting te beperken tot wat écht werkelijk rendement is. Dat zijn op de bankrekening bijgeschreven opbrengsten. Ga daarom simpelweg de jaarlijkse opbrengsten uit vermogen met een nader vast te stellen percentage belasten (rente, dividend, huur) zoals vóór 2001. Dat zijn belastbare inkomsten. Dat is helder en transparant.

Ga dus géén belasting heffen over niet-gerealiseerde rendementen. Ga de belastingbetaler niet frustreren met een complexe en arbeidsintensieve aangifte door een vermogensaanwasstelsel. En tel de zegening van de Nederlanders die spaarzaam zijn en door te sparen en/of beleggen zelf verantwoordelijkheid nemen voor hun oude dag!